

קיצור הדף היומי

יום שני, ג' בְּנִיסָן תשפ"ב יבמות • כח

ויקשה עוד לר"י ממשנתינו: היתה אחת אסורה על אחד ב'ערוה' - אסור בה ומותר באחותה, **והשני אסור בשתייהן**, ולמה כשמייבם לשאינה ערוה לא תותר הערוה לשני תחזור להתירה, **אם הערוה נפלה ראשונה?** - מדובר בנפלה **שאינה ערוה ראשונה**, והשניה נשארת באיסורה.

ראו אומר: לר"ש: יקיימו, לר"ה: יוציאו.

תניא: לר"א: כנ"ל, רש"א: יקיימו, אבא שאול: ב"ה המקילים. וכוונת ר"ש - שלא נחלקו ב"ש וב"ה בזה.

היתה אחת מהם ערוה על האחר וכו'.

ואף ששנינו בפ"ב [ביבם אחד], הו"א: **רק שם משום שאין לגזור אטו שני, או רק כאן** [בשני יבמים] **ששני מוכיח לאסור בעלמא אחות זקוקה**.

איסור מצוה וקדושה, חולצות ולא מתיבמות.

ואף ששנינו בפ"ב, הו"א: **רק שם דאיסור מצוה לחוד, אבל כאן משום מצות ייבום יחשיבוה רבנן ערוה ותתייבם השניה, קמ"ל**.

היתה אחת מהן אסורה על זה, ואחת על זה וכו'.

אף ששנינו ברישא [באסורה על אחד], הו"א: **רק שם ששני מוכיח, או רק כאן ששניהם מוכיחים שיש כאן ערוה**, ולא יתירו בעלמא.

זו היא שאמרו: 'אחותה שהיא יבמתה, חולצת או מתייבמת'.

למעט 'מצוה' לזה ו'מצוה' לזה, ואף ששנינו ברישא [שאסור], הו"א: רק שם אין מחשיבים 'מצוה' כערוה, שיש לגזור אטו שני, אבל כאן שאין לגזור דשניהם מצוה נחשיב מצוה כערוה ויייבמו קמ"ל

תני ר"ח: שבכל ט"ו עריות שייך דין 'האסורה לזה מותרת לזה, והאסורה לזה מותרת לזה' ששייך בכלם אחיות הנשואות לב' אחין, ואחת ערוה ליבם זה, והשניה ליבם זה.

ופירש ר"י: רק מ'חמותו' ואילך, אבל 'שש דרישא' לא, כיון ד'בתו' שייך רק באונס ולא מיירי בהכי ולא מדבר בכל ו' צדדי 'בתו', ואב"י פירש: אף ב'בתו מאנוסתו' דמיירי באונס, אבל 'אשת אחיו שלא בעולמו' לא דק לר"ש שייך ולא לרבנן, ור"ס פירש: אף 'אשת אחיו שלא בעולמו' ששייך לר"ש - **ראובן ושמעון נשואין אחיות, מת ראובן נולד יששכר וייבם לוי, מת שמעון נולד זבולון וייבם יהודה, מתו לוי ויהודה ונפלו לפני יששכר וזבולון**. ונקט 'ייבם יהודה' - משום צרות שלוי ויהודה גם נשואים ב' אחיות, ושייך גם צרת צרה - כשייבמום לצרות לוי ויהודה - **גד ואשר** ולהם נשים.

ג' אחין, ב' נשואין ב' אחיות או אשה ובתה, בת בתה, בת בנה - חולצות ולא מתייבמות, ר"ש: פוטר שתיהן מחליצה וייבום. היתה אחת אסורה עליו ב'ערוה' - אסור בה ומותר באחותה, 'מצוה' או 'קדושה' - חולצות ולא מתייבמות.

טעם ר"ש: 'ואשה אל אחותה לא תקח, לצרור' - בשעה שנעשו צרות, לא יהא לך ליקוחין אף באחת.

היתה אחת מהן ערוה על האחר וכו'.

החידוש - לר"ש: אף שבעלמא אחיות בלי ערוה הם ערוה **דאורייתא** ד'אשת אח', ולא רק 'אחות זקוקה' - לא גזר כאן משום זה.

איסור מצוה וקדושה, חולצות ולא מתייבמות.

אפי' לר"ש: **שפטורות** - גזירה משום 'מצוה' דעלמא שיפטרוה, וגזרו אף באחותה חליצה אטו היא, ובערוה לא גזרנו בה חליצה משום אחותה - שאנשים יודעים